

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Naděždy Zachystalové a soudkyň JUDr. Ivy Zemanové a JUDr. Renaty Hertlové ve věci žalobce: **JUDr. R. R.** nar. **bytem** zast. JUDr. Václavem Vlčkem, advokátem, se sídlem Praha 8, Sokolovská 22, proti žalované: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, jednající Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových, se sídlem Praha 2, Rašínovo nábř. 42, **o náhradu škody a nemajetkové újmy**, k odvolání žalobce i žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 18. ledna 2017, č. j. 18 C 268/2015 - 159,

t a k t o :

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se ve vyhovujícím výroku ohledně částky 57.596 Kč s příslušenstvím, částky 80.000 Kč s příslušenstvím a úroku z prodlení z částky 43.560 Kč **p o t v r z u j e** a ohledně částky 43.167 Kč s příslušenstvím **s e m ě n í** tak, že se žaloba **z a m í t á**; v zamítavém výroku **s e m ě n í** tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci částku 70.000 Kč s ročním úrokem z prodlení ve výši 8,05 % od 3. 10. 2015 do zaplacení jdoucím, to vše do 15 dnů od právní moci rozsudku, jinak **s e v tomto výroku p o t v r z u j e**.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů ve výši 68.571 Kč k rukám advokáta JUDr. Václava Vlka do 15 dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í

Napadeným rozsudkem soud prvního stupně uložil žalované povinnost zaplatit žalobci z titulu náhrady škody za ušlý zisk částku 57.596 Kč s tam specifikovaným příslušenstvím,

z titulu náhrady nemajetkové újmy za nepřiměřenou délku řízení částku 43.167 Kč s tam specifikovaným příslušenstvím, z titulu nemajetkové újmy za nezákonné rozhodnutí částku 80.000 Kč s tam specifikovaným příslušenstvím a úrok z prodlení ve výši 8,05 % z částky 43.560 Kč za období od 3. 10. 2015 do 12. 10. 2015, to vše do 15 dnů od právní moci rozsudku (výrok I.), zamítl žalobu co do zaplacení částky 96.208 Kč s příslušenstvím (výrok II.) a uložil žalované povinnost zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 61.806,80 Kč k rukám jeho advokáta do 15 dnů od právní moci rozsudku (výrok III.). Rozhodl tak o konečném žalobním požadavku na náhradu nemajetkové újmy a náhradu škody odůvodněným tím, že proti žalobci bylo dne 12. 9. 2010 zahájeno trestní stíhání, rozsudkem ze dne 29. 4. 2014 byl zproštěn obžaloby, rozsudek ve spojení s rozsudkem odvolacího soudu nabyt dne 7. 10. 2014 právní moci. Žalobci vznikla škoda v důsledku nezákonného rozhodnutí spočívající v nákladech, které byl nucen vynaložit na svoji obhajobu ve výši 43.560 Kč, dále v ušlém zisku ve výši 57.596 Kč, když byl zároveň obhájcem spoluobžalovaného J. P. ale jejich spolupráce musela být ukončena po zahájení trestního stíhání žalobce, a to ve výši 57.596 Kč. Řízení trvalo 4 roky a 1 měsíc, což je doba zcela nepřiměřená, a proto požadoval z titulu náhrady nemajetkové újmy částku 69.375 Kč. Zároveň uplatnil nárok na náhradu nemajetkové újmy za nezákonné stíhání ve výši 150.000 Kč s odůvodněním, že od 1. 7. 1990 je řádným členem ČAK a praktikujícími advokátem, po dlouhou dobu se věnuje i oblasti trestní obhajoby, jeho trestní stíhání bylo opakovaně medializováno v televizi a denním tisku, v hlavních zpravodajských časech byly uvedeny záběry z jednací síně a jméno poškozeného bylo v hlavním zpravodajském pořadu TV Nova zobrazeno spolu se jménem dalšího obviněného, pražského zastupitele Mgr. J. K. při prezentaci programu hlavního líčení nařízeného soudem; tyto skutečnosti znamenaly zásadní poškození dobrého jména žalobce, jeho důvěryhodnosti, narušení pracovních a profesních kontaktů, rodinného i profesního život. Hrozilo, že by mu v případě odsouzení byl pozastaven výkon advokacie, či vyloučení z ČAK. Klienti se jej dotazovali na průběh řízení, v jaké pozici se v řízení nachází, zda jako obviněný či obhájce, zaznamenal úbytek nových klientů, na trestní řízení automaticky navazovala kontrola ze strany ČAK. Svůj nárok u žalované uplatnil dne 3. 4. 2015, žalovaná jej 14. 4. 2015 žádala o zaslání plné moci s datem jejího vystavení, osvědčení o plátcovství DPH a dokladu osvědčující skutečnost, že žalobce je právně zastoupen. Žalobce plnou moc doložil, ke dni podání žaloby žalovaná žalobci nevyhověla a příslušné stanovisko nevydala. Usnesením soudu prvního stupně ze dne 10. 12. 2015 bylo řízení co do zaplacení částky 43.560 Kč zastaveno, neboť v tomto rozsahu žalobce vzal žalobu zpět z důvodu, že žalovaná mu v této výši dne 13. 10. 2015 poskytla plnění spočívající v úhradě nákladů na obhajobu.

Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby a vznesla námitku promlčení ohledně všech nároků na náhradu nemajetkové újmy. Dle jejího stanoviska se běh promlčecí doby ve smyslu § 32 odst. 3 zák. č. 82/1998 Sb. nestavěl po dobu 13. 4. 2015 do 1. 9. 2015, neboť dne 13. 4. 2015 žalobce vyzvala k doplnění žádosti o předběžné projednání nároku, zejména o plnou moc s datem vystavení, na její výzvu nebylo řádně reagováno, a proto dne 1. 9. 2015 žalobci sdělila, že žádost nebyla podána oprávněnou osobou a nemohla být věcně projednána. Až 2. 9. 2015 byla doručena řádná plná moc a žádost žalobce byla vyřízena stanoviskem ze dne 8. 10. 2015, nárok byl shledán důvodným, pokud jde o odškodnění ve výši 43.560 Kč představované náhradou škody v podobě nákladů obhajoby. Délku trestního stíhání žalobce nepovažovala za nepřiměřenou, když trvalo 4 roky a řízení bylo po skutkové i právní stránce složité, bylo stíháno 21 osob, u nároku na náhradu škody v podobě ušlého zisku namítla nedostatek příčinné souvislosti, když v rozhodném období vykonával i jinou činnost než zastupování spoluobžalovaného Půhoného.

Soud prvního stupně zjistil následující skutkový stav věci. Proti žalobci bylo dne 12. 9. 2010 zahájeno trestní stíhání pro podezření ze spáchání trestného činu podvodu podle § 250 odst. 1 a 2 zák., dne 2. 7. 2012 byla u Obvodního soudu pro Prahu I podána obžaloba, ve věci bylo obžalováno 21 osob, první hlavní líčení se konalo 8. 4. 2013, 16. 10. 2013 soud rozhodl o vrácení věci státnímu zástupci k došetření podle § 222 odst. 1 tr. ř., rozhodnutím Městského soudu v Praze ze dne 30. 1. 2014 bylo rozhodnutí soudu prvního stupně zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Dne 29. 4. 2014 byl vyhlášen rozsudek, kterým byli všichni obžalovaní zproštěni obžaloby v plném rozsahu, dne 7. 10. 2014 Městský soud v Praze jako soud odvolací zamítl odvolání státního zástupce proti rozsudku soudu prvního stupně. Dne 2. 4. 2015 žalobce uplatnil u žalované nárok na náhradu škody a nemajetkové újmy, přípisem ze dne 13. 4. 2015 žalovaná vyzvala žalobce k doložení mimo jiné plné moci s datem jejího vystavení, žalobce v reakci na žádost žalované doručil dne 16. 4. 2015 do datové schránky plnou moc ze dne 1. 4. 2015, na základě které udělil JUDr. Václavu Vlkovi plnou moc, aby jej zastupoval v řízení o předběžném projednání nároku, podáním ze dne 1. 9. 2015, žalovaná zmínila žalobci, že jeho žádost nemohla věcně vyřídit, neboť na výzvu ze dne 13. 4. 2015 nebylo reagováno a žádost nebyla ve lhůtě doplněna o perfektní plnou moc. Podáním ze dne 2. 9. 2015 sdělil žalobce žalované, že na výzvu žalované bylo reagováno přípisem ze dne 14. 4. 2015 odeslaným do datové schránky dne 16. 4. 2015. Dne 8. 10. 2015 vydala žalovaná stanovisko, na základě kterého uznala nárok žalobce na náhradu škody ve formě nákladů obhajoby ve výši 43.560 Kč, ve zbývajícím rozsahu žádost zamítla. Žalobce při zahájení trestního stíhání zastupoval obviněného J. P. který byl stíhán pro trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1 a 4 tr. zák., z důvodu zahájení trestního stíhání žalobce nemohl pokračovat v jeho obhajobě. Předmětné trestní řízení bylo medializováno, u prvního hlavního líčení přítomen televizní štáb, reportáž za průběhu hlavního líčení byla odvysílána ve zprávách. Na žalobce se obraceli lidé s tím, zda v dané trestní kauze někoho zastupuje. Žalobce vykonává advokacii od roku 1990 a poté, co oznámil ČAK skutečnost, že je proti němu zahájeno trestní stíhání, zahájila ČAK u žalobce kontrolu úschov finančních prostředků.

Na základě těchto zjištění a po citaci ust. §§ 1 odst. 1, 5, 7 odst. 1, 8, 13 odst. 1, 31a, 32 odst. 3 a 35 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. soud prvního stupně žalobu shledal zásadně důvodnou. Neshledal důvodnou námitku promlčení, neboť žalobce prokázal, že na výzvu žalované včas reagoval a k žádosti uplatněné u žalované dne 2. 4. 2015 doložil plnou moc právního zástupce, když tato skutečnost vyplývá z údajů o doručení příloh, tedy i plné moci do datové schránky žalované. Zdůraznil, že plná moc pouze osvědčuje, tj. dokládá existenci zastoupení, přičemž v této souvislosti žalovaná netvrdila ani neprokazovala, že zastoupení žalobce ke dni, kdy byl u žalované uplatněn nárok na předběžné projednání nároku, neexistovalo. Sám žalobce pak skutečnost, že byl zastoupen JUDr. Václavem Vlkem nijak nezpochybnil. Žalobce tedy svůj nárok u žalované řádně a včas uplatnil, a proto byl běh promlčecí doby po dobu šesti měsíců pozastaven. Pokud žalobce uplatnil nárok u soudu dne 5. 10. 2015, učinil tak v zákonem stanovené 6 měsíční lhůtě. Při hodnocení okolností rozhodných pro posouzení vzniku nemajetkové újmy a určení výše kompenzace za újmu způsobenou nepřiměřenou délkou řízení soud prvního stupně vyšel jednak z vyššího významu řízení pro žalobce, jednak přihlédl k postupu orgánů veřejné moci i ke složitosti řízení. Posuzované trestní řízení trvalo 4 roky a 1 měsíc ve vztahu k žalobci, v obecné rovině je třeba přihlédnout k výraznějším dopadům každého trestního řízení do osobnostní sféry poškozeného. Postup soudu v daném řízení nebyl zcela koncentrovaný a plynulý tak, aby právě s ohledem na charakter řízení bylo postupováno co nejrychleji, aby věc byla rozhodnuta v přiměřené lhůtě. Po podání obžaloby v červenci 2012 byl termín hlavního líčení soudem stanoven až v prosinci 2012 na duben 2013, úkony soudce byly zaměřeny pouze na vyřešení domnělé sporné otázky týkající se přidělení věci zákonnému soudci, na druhé straně řízení

vykazovalo poměrně vysoký stupeň zejména procesní i skutkové složitosti s ohledem na větší počet obžalovaných. Při určení výše peněžitého zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou nesprávným úředním postupem vyšel ze základní částky peněžitého zadostiučinění ve výši 20.000 Kč za každý rok trvání řízení s výjimkou prvních dvou let, kdy je tato částka snížena na jednu polovinu. Celkovou základní částku peněžitého zadostiučinění ve výši 61.663,66 Kč navýšil o 10 %, s ohledem na nekoncentrovaný postup soudu, snížil ji o 40 % z důvodu složitosti řízení, když probíhalo na dvou stupních soudní soustavy; celkovou výši peněžitého zadostiučinění určil částkou 43.167 Kč. Nemajetkovou újmu za nezákonné rozhodnutí stanovil částkou 80.000 Kč s odůvodněním, že tato částka je způsobilá kompenzovat následek posuzovaného nezákonného trestního řízení, když je třeba přihlídnout jednak k medializaci kauzy, jednak nelze odhlédnout od skutečnosti, že žalobce po dobu čtyř let vystaven nejistotě, zejména ohledně svého profesního uplatnění. Advokacie je specifickou profesní oblastí, v níž je trestní bezúhonnost advokáta podmínkou pro její výkon, nelze proto vyloučit, že takový poškozený může být vystaven pochybnostem o své bezúhonnosti, přičemž lze za zásah do základních práv považovat již vědomí, že takovým pochybnostem bude muset poškozený čelit. Důvodným shledal i požadavek na náhradu ušlého zisku ve výši 57.596 Kč, neboť k ukončení obhajoby J. P. došlo v přímé příčinné souvislosti s předmětným trestním řízením, když dle § 35 tr. ř. nelze pokračovat v obhajobě osoby spoluobviněné. Svědek P. potvrdil, že jeho právní zastoupení žalobcem by pokračovalo až do skončení trestní věci, nebýt jeho ukončení v důsledku zahájení trestního stíhání žalobce. Výše ušlého zisku vychází jednak z advokátního tarifu, tedy výše mimosmluvní odměny, jednak z jednotlivých úkonů uskutečněných v rámci dané trestní věci. Odměna činila dle § 10 odst. 3 písm. d) vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu částku 3.100 Kč za jeden úkon právní pomoci, ve vztahu k J. P. by se tedy uskutečnily úkony ve dnech 22. 2. 2001, 8. 4. 2013 od 9:30 do 12 hodin a v 13 hodin do 16 hodin, dále hlavním líčením dne 9. 4. 2013 od 9:30 do 12:45 a hlavní líčení dne 14. 10. 2013 v čase od 9:30 do 11 hodin, hlavní líčení dne 15. 10. 2013 v časech od 9:30 do 12 hodin a 13 hodin do 15:20, hlavní líčení dne 16. 10. 2013 v době od 9:30 do 11:45 a od 14 hodin do 14:30, hlavní líčení dne 28. 4. 2014 v časech od 10 hodin do 11:10 a od 11:30 do 11:50 a veřejné zasedání dne 7. 10. 2013 v čase od 9:30 do 10 hodin, celkem 14 úkonů právní pomoci po 3.100 Kč, 14 režijních paušálů po 300 Kč a náhradách 21 % DPH, celkem 57.596 Kč. O příslušenství uvedených částek rozhodl podle toho, že žalovaná se ocitla v prodlení od 3. 10. 2015, kdy uplynula šestiměsíční lhůta pro předběžné projednání nároku. Dále uložil žalované povinnost zaplatit příslušenství pohledávky ve výši 43.560 Kč za dobu od 3. 10. 2015 (počátku prodlení) do 12. 10. 2015 (poskytnutí plnění). Ve zbytku žalobu jako nedůvodnou zamítl. O nákladech řízení rozhodl podle §§ 142 odst. 1 o. s. ř. a 146 odst. 2 o. s. ř.

Proti rozsudku soudu prvního stupně podali žalobce i žalovaná v zákonné lhůtě odvolání.

Žalobce svým odvoláním napadl zamítavý výrok II. a výrok o nákladech III. z důvodu nesprávného právního posouzení věci. Brojil v něm proti způsobu výpočtu a zkrácení jeho nároku na náhradu nemajetkové újmy za nepřiměřenou délku řízení a nezákonné trestní stíhání. Poukázal na manuál pro aplikaci zák. č. 82/1998 Sb., dle něhož je možné základní částku odškodnění snížit o 20 % z důvodu složitosti a o 20 % z důvodu, že věc byla řešena na třech stupních soudní soustavy. V daném případě byla věc řešena na dvou stupních soudní soustavy, proto snižování základní výměry je nepřiměřené. Z důvodu velkého významu řízení pro žalobce mohla být náhrada zvýšena o 50 % a z důvodu, že mu nebylo možno nic vytknout, mohla být zvýšena o dalších 20 %. Vytkl soudu prvního stupně, že blíže nezdůvodnil výši nemajetkové újmy za nezákonné trestní

stíhání přiznané ve výši 80.000 Kč, dovolával se porovnání s řízením u Obvodního soudu pro Prahu 2, sp. zn. 15 C 232/2010, kdy obžalovanému hrozila trestní sankce 3 roky nepodmíněně, žaloby byl zproštěn a bylo mu přiznáno z tohoto titulu 150.000 Kč a omluva, věc nebyla řešena v médiích a řízení trvalo pouze 2 roky a pro obžalovaného by trestní bezúhonnost neznamenal automaticky ztrátu pracovní pozice. Dále připomněl případ plk. Mgr. P. [REDAKCE] [REDAKCE] Navrhl, aby změnou napadeného výroku mu byla přiznána částka 26.208 Kč za nepřiměřenou délku řízení a částka 70.000 Kč za nezákonné trestní stíhání.

Žalovaná svým odvoláním napadla vyhovující výrok I. a akcesorický výrok III. rovněž z důvodu nesprávného právního posouzení věci. Setrvala na své námitce promlčení. Ze žádosti žalobce uplatněné u žalované dne 2. 4. 2015 je zřejmé, že tato nebyla ve lhůtě doplněna o perfektní plnou moc tak, aby mohl nárok být posouzen v rámci mimosoudního projednání nároku, to vše navzdory skutečnosti, že žalobce byl dne 13. 4. 2015 k předložení řádné plné moci vyzván. Do 1. 9. 2015 se nestavěl běh promlčecí doby. Z odůvodnění napadeného rozsudku není zřejmé, z jakého důvodu je žalovaná povinna prokazovat negativní skutečnosti, resp. neexistenci právního zastoupení. Neposkytnutí součinnosti ze strany žalobce při mimosoudním projednání nároku nemůže být žalované přičítáno k tíži, nemohla se tak dostat do prodlení. Navrhla, aby změnou napadeného výroku I. byla žaloba zamítnuta.

Žalobce se ve svém písemném vyjádření k odvolání žalované ztotožnil se závěry soudu prvního stupně a navrhl, aby byl rozsudek soudu prvního stupně ve výrocích napadených žalovanou potvrzen.

Odvolací soud z podnětu a v mezích podaných odvolání přezkoumal napadený rozsudek včetně řízení, které předcházelo jeho vyhlášení (ust. §§ 212 a 212a o. s. ř.), a odvolání shledal zčásti důvodnými.

Soud prvního stupně si opatřil postačující skutkové podklady k tomu, aby mohl ve věci rozhodnout a z takto zjištěného skutkového stavu popsání výše vycházel při svém rozhodnutí i odvolací soud. Ztotožnil se s jeho závěrem, že nároky uplatněné žalobcem nejsou promlčeny. Soud prvního stupně posuzoval žalované nároky správně dle zák. č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem (dále jen zákona). S ohledem na ust. § 32 odst. 3 zákona šestiměsíční (subjektivní) promlčecí doba k uplatnění nároku na náhradu nemajetkové újmy začala žalobci běžet ode dne následujícího po právní moci zprošťujícího rozsudku, tj. ode dne 8. 10. 2014, a okamžikem uplatnění nároku u žalované, tj. 2. 4. 2015 se běh promlčecí doby stavěl podle § 35 zákona na dobu šesti měsíců, tj. do 2. 10. 2015. Od 3. 10. 2015 počala promlčecí doba běžet znovu, její běh skončil v souladu s § 605 odst. 2 obč. zák. dnem 7. 10. 2015. Jestliže žalobce podal žalobu dne 5. 10. 2015, podal ji před uplynutím promlčecí doby. Žalobce prokázal, že žalované v rámci předběžného uplatnění nároku dne 16. 4. 2015 doručil plnou moc ze dne 1. 4. 2015, kterou zmocnil advokáta JUDr. Václava Vlka, aby jej v takovém řízení zastupoval, plná moc obsahuje podpis zmocnitele, označení zmocněnce a rozsah zmocnění, má tedy náležitosti stanovené § 31 obč. zák. Je třeba přisvědčit soudu prvního stupně, že plná moc dokládá existenci zastoupení a za situace, kdy zmocnitel zastoupení zmocněncem nezpochybnil, měla z ní žalovaná vycházet.

Soud prvního stupně dále postupoval v souladu s § 8 odst. 1 a 31a odst. 1 zákona, dle nichž nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze uplatnit, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno a bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím způsobena škoda, poskytuje se též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Mezi účastníky nebylo sporu o tom, že ve věci bylo vydáno nezákonné rozhodnutí (usnesení o zahájení trestního stíhání), které bylo následně zrušeno, když žalobce byl pravomocně zproštěn obžaloby; je tak dán odpovědnostní titul pro poskytnutí odškodnění škody i nemajetkové újmy.

Náhrada škody spočívala jednak ve vynaložených nákladech žalobce na jeho obhajobu ve výši 43.560 Kč, a protože žalovaná tento nárok žalobce uspokojila mimosoudně až po podání žaloby, soud prvního stupně důvodně přiznal příslušenství této částky za dobu od 3. 10. 2015, kdy se dostala žalovaná do prodlení, do 12. 10. 2015, kdy plnění poskytla.

Dále žalobce požadoval z titulu náhrady škody ušlý zisk ve výši 57.596 Kč s příslušenstvím a i tento nárok soud prvního stupně správně posoudil jako důvodný. Jednalo se o zisk, respektive odměnu advokáta, kterou by žalobce obdržel od klienta, spoluobžalovaného P. [REDAKCE]. V řízení před soudem prvního stupně bylo prokázáno, že žalobce coby advokát zastoupení svědka P. [REDAKCE] převzal, ve věci jeho trestního stíhání učinil některé úkony, činil by je až do skončení trestního stíhání. Podle § 35 odst. 2 tr. řádu obhájcem nemůže být advokát, proti kterému je nebo bylo vedeno trestní stíhání, a v důsledku toho řízení, ve kterém by měl vykonávat obhajobu, má postavení obviněného. Z toho je zcela zřejmé, že ušlý zisk je v příčinné souvislosti s trestním stíháním žalobce. Výši ušlého zisku soud prvního stupně stanovil zcela v souladu s platným advokátním tarifem, lze tak odkázat na odůvodnění napadeného rozsudku.

Pokud jde o nárok na náhradu nemajetkové újmy za nepřiměřeně dlouhé řízení, soud prvního stupně správně určil celkovou délku řízení od 12. 9. 2010, kdy bylo vůči žalobci zahájeno trestní stíhání, do 7. 10. 2014, kdy byl obžaloby pravomocně zproštěn. Poté dospěl k závěru, že posuzované řízení je možno považovat za nepřiměřeně dlouhé. S tímto závěrem se odvolací soud neztotožňuje. Při posuzování přiměřenosti délky řízení je nutno vzít v úvahu dvě složky práva na spravedlivý proces, a to právo účastníka, aby jeho věc byla projednána a rozhodnuta v přiměřené době a zároveň, aby v řízení bylo postupováno v souladu s právními předpisy a byla zajištěna spravedlivá ochrana práv účastníka. Je nutno přihlídnout ke kritériím uvedeným v § 31a odst. 3, a to k celkové délce řízení, jeho složitosti, jednání poškozeného, postupu soudu a významu předmětu řízení pro poškozeného. V posuzovaném řízení bylo trestně stíháno a obžalováno 21 osob a už z tohoto pohledu se jednalo o řízení procesně složitější. Přípravné řízení trvající necelé 2 roky trvalo přiměřenou dobu, obžaloba byla podána 2. 7. 2012, prostudování spisu soudcem si vyžádalo určitý čas, první hlavní líčení se konalo 8. 4. 2013, 16. 10. 2013 byla věc vrácena státnímu zástupci k došetření, z podnětu soudkyně rozhodoval o její podjatosti Ústavní soud negativně, v roce 2013 ve věci proběhla hlavní líčení 8. a 9. 4. 2013. I když úkony pověřeného soudce byly v úvodu řízení zaměřeny pouze na vyřešení otázky týkající se přidělení věci zákonnému soudci, nelze takový postup soudu vytýkat. I když je každé trestní řízení spojeno se zvýšeným významem pro poškozeného, odvolací soud dospěl k závěru, že posuzované trestní řízení ve vztahu k žalobci trvalo přiměřenou dobu, nárok na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění z tohoto titulu tedy není důvodný.

Pokud jde o nárok na náhradu nemajetkové újmy způsobené trestním stíháním, které neskončilo pravomocným odsouzením, indikují její rozsah povaha trestní věci, délka trestního řízení a následky způsobené v osobnostní sféře poškozeného (srovnej např. rozsudek NS ČR ze dne 27. 6. 2012, č. j. 30 Cdo 2813/2011 - 74). Z pohledu povahy trestného činu kladeného žalobci za vinu je zřejmé, že mu nehrozil vysoký trest, neboť za trestný čin, z nějž byl obviněn (podvod podle § 250 odst. 1, 2 zák.) byl stanoven maximální trest odnětí svobody na 3 roky. Z poměrně nízké trestní sazby i z povahy skutku, který měl být trestným činem (uzavírání pojistných smluv a následné uplatňování pojistného plnění u pojišťoven) vyplývá i nízká míra společenské nebezpečnosti trestného činu kladeného mu za vinu, když není pochyb o tom, že na obviněného z trestných činů hospodářského a souvisejícího charakteru pohlížejí veřejnost obecně shovívavěji, než na obviněného z obecné kriminality. Trestní stíhání žalobce, tedy i doba trvání jeho nejistoty, úzkosti a obtíží tímto stíháním vyvolaných čítala 4 roky. Soud prvního stupně správně přihlédl k medializaci kauzy a k nejistotě žalobce ohledně jeho profesního uplatnění, když v důsledku probíhajícího trestního řízení musel čelit pochybnostem o své bezúhonnosti, tedy předpokladu pro výkon advokacie. V případě žalobce se nejednalo o veřejně známou osobu, u které se obecně předpokládá vyšší odolnost vůči veřejné kritice. Odvolací soud dospěl k závěru, že částka 37.500 Kč za rok trvajícího trestní stíhání, tedy celková částka 150.000 Kč je s přihlédnutím k povaze trestní věci, délce trestního řízení i následkům způsobeným v osobnostní sféře žalobce dostatečnou satisfakcí za nezákonné rozhodnutí spočívající v zahájení trestního stíhání, které neskončilo pravomocným odsouzením. V rámci zásady předvídatelnosti soudních rozhodnutí odvolací soud rozhodl obdobně jako v žalobcem akcentovaných případech.

Odvolací soud ze shora uvedených důvodů napadený rozsudek částečně podle § 219 o. s. ř. potvrdil, částečně jej dle § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. změnil tak, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.

O nákladech řízení před soudy obou stupňů odvolací soud rozhodl podle §§ 224 odst. 2, 142 odst. 2 a 146 odst. 2 o. s. ř. Předmětem řízení byly tři nároky, přičemž žalobce měl plný úspěch, co do nároku na zadostiučinění za nemajetkovou újmu za nezákonné trestní stíhání a náhradu škody, kdežto co do uplatněného nároku na náhradu nemajetkové újmy za nepřiměřeně dlouze vedené řízení úspěch neměl. Je třeba vycházet ze vzájemného poměru tarifních hodnot takto uplatněných nároků, které se stanoví podle §§ 8 a 9 odst. 4 písm. a) advokátního tarifu. V řízení před soudem prvního stupně v řízení o nárocích na nemajetkovou újmu advokát žalobce učinil 6 úkonů právní služby (převzetí zastoupení, sepsání žaloby, účast u ústního jednání 6. 6. 2016, 3. 10. 2016 a 11. 1. 2017 a písemné vyjádření ze dne 8. 7. 2016). Za řízení o nároku na náhradu škody náleží advokátu odměna za 7 úkonů (+částečné zpětvzetí žaloby) po 5.180 Kč (z punkta 101.156 Kč) ve výši 36.260 Kč, za řízení o nároku na nemajetkovou újmu za nepřiměřenou délku řízení náleží odměna za 6 úkonů po 3.100 Kč a za řízení o nemajetkovou újmu za nezákonné trestní stíhání rovněž za 6 úkonů po 3.100 Kč, s připočtením 7 režijních paušálů po 300 Kč a 21 % DPH ve výši 15.868 Kč činí celková odměna 91.428 Kč. Žalobce byl v řízení o věci samé převážně úspěšný, neboť v nároku na úhradu majetkové újmy spočívající v úhradě nákladů právního zastoupení v trestním řízení a na úhradu ušlého zisku byl plně úspěšný, stejně tak nároku na náhradu nemajetkové újmy za nezákonné trestní stíhání byl rovněž plně úspěšný, avšak co se týče nároku na náhradu nemajetkové újmy plynoucí z nesprávného úředního postupu spočívajícího v nepřiměřené délce trestního řízení, byla plně úspěšná žalovaná. Žalovaná tak je povinna žalobci hradit 75 % z částky 91.428 Kč, tedy 68.571 Kč. Za odvolací řízení žádnému z účastníků nebyla přiznána náhrada nákladů

řízení, neboť v odvolacím řízení měl každý z nich obdobný úspěch. O lhůtě k plnění a platebním místě odvolací soud rozhodl podle §§ 168 odst. 1 a 149 odst. 1 o. s. ř.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání do dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu ČR v Brně prostřednictvím soudu prvního stupně za podmínek stanovených v § 237 o. s. ř.

V Praze dne 20. června 2017

JUDr. Naděžda Zachystalová v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Jana Bartáková